

POSTANOWIENIE

13 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

na posiedzeniu niejawnym 13 października 2023 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi J. L.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia
Sądu Okręgowego w Koninie
z dnia 26 listopada 2021 r., sygn. akt I 1Ca 580/21,
w sprawie z wniosku J. L.
z udziałem J. L. 1
o podział majątku wspólnego,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 26 listopada 2021 r. Sąd Okręgowy w Koninie oddalił apelację uczestnika od postanowienia Sądu Rejonowego w Koninie z 21 czerwca 2021 r., którym ustalono, że jego udział w majątku wspólnym wynosi 40%, zaś jego byłej żony (wnioskodawczyni) 60 % i dokonano podziału majątku wspólnego.

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem powyższego postanowienia uczestnik zarzucił jego niezgodność z art. 43 § 2 k.r.o.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424⁹ k.p.c. Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, jeżeli jest oczywiście bezzasadna. Oczywiście bezzasadna jest skarga, której zarzuty nie wskazują na kwalifikowane naruszenie prawa, czyli już pierwsza, niepogłębiona

ocena powołanych w niej podstaw wskazuje wprost, że one nie wystąpiły albo wystąpiły, lecz nie mogły mieć wpływu na treść orzeczenia (zob. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego z 6 kwietnia 2018 r., III CNP 30/17, z 23 września 2020 r., II CNP 49/19, z 10 grudnia 2020 r., V CNP 51/19 oraz z 23 lutego 2021 r., V CNP 21/20).

Uczestnik zarzucił niezgodność wyroku z art. 43 § 2 k.r.o., która ma wynikać z nieprawidłowego przyjęcia przez sąd różnego przyczyniania się stron do powstania majątku wspólnego, podczas gdy wyrok skazujący powoda za przestępstwo z art. 207 § k.k. dotyczył jego zachowań w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 28 kwietnia 2011 r., a zatem sytuacje konfliktowe zachodziły po okresie, gdy cały majątek będący przedmiotem podziału w zasadzie był już zgromadzony, gdyż prace remontowe i budowy uczestnicy rozpoczęli po zamieszkaniu na nieruchomości wnioskodawczyni, w rok po ślubie, zaś nieruchomości zakupili na przełomie lat 2002-2005, i zgromadzili ruchomości.

Skarżący zdaje się stać na stanowisku, że jego negatywne postępowanie w określonym przedziale czasu, skutkujące wydaniem skazującego go wyroku karnego, a obejmującego okres ponad 5 lat, może być skutecznie skompensowane inną, pozytywną formą aktywności, kształtującą majątek wspólny. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się jednak konieczność całościowej oceny zachowania małżonków w trakcie trwania wspólności, w zakresie wykonywania ciążących na nich obowiązków względem rodziny, którą założyli. Utrwalony jest pogląd, że przez przyczynienie się do powstania majątku wspólnego rozumie się całokształt starań każdego z małżonków o założoną przez nich rodzinę i zaspokojenie jej potrzeb. Pojęcie „przyczynienia się” do powstania majątku nawiązuje do źródeł pochodzenia majątku, które mogą mieć różnorodny charakter i wiązać się z działaniem małżonka, niekoniecznie nakierowanym na powiększenie wspólnego majątku. Pojęcie to rozumiane jest jako działania polegające na staraniu każdego z małżonków o należyte funkcjonowanie i zaspokajanie potrzeb założonej rodziny, obejmujące uzyskiwanie dochodów, sposób gospodarowania nimi, racjonalność wydatków. O stopniu przyczynienia nie decyduje w konsekwencji wyłącznie wysokość zarobków lub innych dochodów osiąganych przez małżonków, wykorzystanych na zaspokojenie potrzeb rodziny, lecz użytek, jaki małżonkowie

czynią z uzyskiwanych dochodów, czy racjonalnie gospodarują posiadanymi zasobami, w szczególności czy ich nie trwonią. Przy ocenie, w jakim stopniu każdy z małżonków przyczynił się do powstania majątku wspólnego, uwzględnia się także nakład osobistej pracy przy wychowaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 23 września 1997 r., I CKN 530/97, niepubl. i z 11 stycznia 2019 r., V CSK 545/17, niepubl.). Z poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych wynika, że powód nie przeznaczał uzyskiwanych przez siebie dochodów na potrzeby rodziny, która musiała korzystać zarówno z pomocy społecznej, jak i zaciągać na ten cel pożyczki u sąsiadów, sam zaś uczestnik decydował o przeznaczeniu, wydatkowaniu czy też trwonieniu swych dochodów. Ustalenia sądów dotyczące nieprawidłowego przyczyniania się do powstania majątku wspólnego we wskazanym wyżej rozumieniu nie zostały przy tym ograniczone wyłącznie do okresu, w którym zachowanie uczestnika legło u podstaw skazania go wyrokiem karnym (art. 43 § 3 k.r.o.). W ustalonych w sprawie okolicznościach faktycznych wskazywana przez skarżącego okoliczność równego przyczynienia się przez skarżącego do nabycia określonych składników majątkowych nie mogła być zatem rozstrzygająca, a w konsekwencji przemawiać za stwierdzeniem niezgodności z prawem zaskarżonego orzeczenia z art. 43 § 2 k.r.o.

Z tych względów, na podstawie art. 424⁹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[SOP]

[a!]

